

Кафедрі радіології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика МОЗ України 70 років

Історія кафедри (1936–2006 рр.)

Д.С. Мечев, Г.Ю. Коваль, Т.П. Сиваченко, О.А. Гончар, В.П. Іщенко
Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, Київ

Кафедра радіології (спочатку звалася «рентгенології») була заснована в 1936 році. Її першим керівником був доцент М.І. Шор, який отримав звання професора *ex honoris*. До 1941 р. тут проводились лише цикли спеціалізації з рентгенології, на яких було підготовлено близько 250 лікарів-рентгенологів.

Кафедра відновила діяльність восени 1944 р. під керівництвом проф. О.О. Городецького на базі Київського рентгено-радіологічного та онкологічного інституту, а в 1951 р. її клінічною базою став також відділ біофізики Інституту фізіології АН України. Основними науковими напрямками діяльності колективу були: вивчення особливостей біологічної дії різних джерел іонізуювальних випромінень, спостереження за перебігом та лікування гострої і хронічної променевої хвороби, викликані як зовнішнім, так і внутрішнім опроміненням; а також пошук шляхів клінічного застосування радіонуклідів.

На той період співробітниками кафедри були доценти А.П. Єфремов, Г.І. Розенфельд, Н.С. Чукова, асистенти В.Ф. Котова, К.М. Сопільникова, І.І. Ніколаєнко.

У 1952 р. кафедра перемістилася на базу Київської обласної клінічної лікарні. Відтоді, крім циклів спеціалізації, розпочалися й цикли тематичного удосконалення з рентгенології. У 1954 р. завдяки розвитку медичної радіології кафедра була реорганізована в кафедру рентгенології і радіології. Для об'єднаного викладання цих наук на одній кафедрі стало необхідним розміщення спеціальної радіоло-

гічної апаратури з особливими умовами її використання, що ускладнило проведення педагогічного процесу і призвело до розділу в 1957 р. кафедри на дві самостійні — рентгенології та медичної радіології. Першу очолила проф. Анастасія Євгенівна Рубашова, а другою продовжував керувати член-кореспондент АН України, професор Олексій Опанасович Городецький.

Етапи діяльності кафедри рентгенології

У різні роки колектив очолювали: професор Анастасія Євгенівна Рубашова (1957–1967), професор Галина Юліанівна Коваль (1967–1994), доцент Олексій Андрійович Гончар (1994–1999).

Викладачами кафедри рентгенології працювали доценти Н.С. Чукова і Г.І. Розенфельд, асистенти Г.Ю. Коваль, М.М. Загородська, В.Л. Ларичкін та нове поповнення викладачів асистентів: В.І. Нестеровська, В.А. Сизов, В.О. Черниченко, Г.С. Литвинова, З.М. Симонова, В.І. Бахтіярова, М.А. Васильєв, Р.А. Антонова. В цей час кафедра розміщувалася на базі Київської обласної клінічної лікарні. Основними були цикли спеціалізації та тематичного удосконалення з рентгенології.

В міру освоєння викладачами кафедри нових способів і методик рентгенодіагностики збільшувалася кількість циклів тематичного удосконалення з рентгенології. Пізніше до штату кафедри ввійшли асистенти В.В. Гудим-Левкович, О.О. Карєва, О.А. Гончар, Т.А. Остапенко, Т.К. Сахно, В.І. Яцик. Згодом естафету викладачів прийняли асистенти

С.Ю. Виноградов, З.С. Пойда, Г.М. Бондар, Ю.А. Кригін.

Через необхідність інтеграції променевих методів діагностики, висновки яких становлять основу майже 90 % усіх клінічних діагнозів, кафедра рентгенології в 1988 р. змінила клінічну базу і розташувалася в Київській міській лікарні № 30 та Київському міському консультативно-діагностичному центрі, що зумовило значне збільшення обсягу роботи. Щорічно проводилось 15–18 циклів: спеціалізації та загального удосконалення кваліфікації лікарів, тематичних циклів з рентгенологічної діагностики захворювань різних органів і систем (опорно-рухового апарату, органів дихання та середостіння, шлунково-кишкового тракту й заочеревинного простору).

Пізніше були впроваджені передатестаційні цикли з рентгенології, тематичні цикли удосконалення лікарів з комп'ютерної томографії, променевої діагностики захворювань дітей.

Із запрошенням на посаду доцента кафедри рентгенології старшого наукового співробітника КНДРРОІ, кандидата медичних наук В.І. Яцика у 1988 р. на кафедрі започатковано підготовку кадрів лікарів ультразвукової діагностики шляхом проведення циклів спеціалізації та передатестаційних циклів. Стало також можливим проведення циклу тематичного удосконалення «Ультразвукова діагностика в педіатрії» для лікарів ультразвукової діагностики на новоствореній у 1989 р. за ініціативою асистента кафедри О.А. Гончара клінічній базі дитячої лікарні №1 Мінського району Києва.

У зв'язку зі зміною обсягу викладання методів радіологічної візуалізації кафедру рентгенології в 1989 р. перейменовано на кафедру променевої діагностики. Вперше в Україні було розроблено і впроваджено систему автоматизованого комп'ютерного контролю знань лікарів-слухачів з рентгенології та ультразвукової діагностики, а також навчальний план і програму з інтернатури за фахом радіологія-діагностика, в основу якої покладено вивчення радіології (рентгенівської, ультразвукової та радіонуклідної діагностики) за інтеграційним принципом (1992 р.).

Під керівництвом завідувачки кафедри проф. Г.Ю. Коваль протягом 27 років (1967–1994 рр.) за участю членів колективу видано 1 збірник наукових праць «Возрастные особенности течения патологических процессов» (1969), а також 7 монографій: «Клиническая рентгеноанатомия» (1975); «Рентгенодиагностика заболеваний и повреждений черепа» (1984); «Основы медицинской рентгено-техники и методики рентгенологического исследования в клинической практике» (1991); «Лучевая диагностика: национальная программа аттестации врачей-рентгенологов» (1994) та «Основы рентгенологической семиотики» (1978). За редакцією проф. А.І. Позмогова з участю проф. М.М. Загородської, а також за редакцією професорів І.С. Петрової і Л.Г. Розенфельда з участю асистента кафедри Т.А. Остапенко і доц. В.І. Яцика відповідно — «Рентгенодиагностика заболеваний оперированных органов пищеварительной системы» (1985) і «Рентгенодиагностика заболеваний и вторичных изменений пищеварительного канала» (1991).

Багато років колектив кафедри під керівництвом проф. Г.Ю. Коваль працював над підготовкою до друку монументального посібника для лікарів-радіологів «Променева діагностика».

Систематична підготовка лікарів-інтернів з радіології-діагностики почалася в 1992 р.

У 1994 р. кафедру променевої діагностики очолив доцент О.А. Гончар. Через рік, завдяки введенню в дію нового хірургічного корпусу, кафедра знову повернулася на базу Київської обласної клінічної лікарні, де функціонує донині.

Основним напрямком наукових досліджень професорсько-викладацького колективу протягом цих років була систематизація та розробка рентгеноморфологічних і рентгенофункціональних симптомів різних захворювань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей перебігу патологічних процесів, а також вивчення морфологічного субстрату симптомів шляхом рентгеноанатомічних і рентгенохірургічних зіставлень.

Великий обсяг наукових знань з анатомії та морфології різних органів і систем людини

дозволив під керівництвом професорів А.Є. Рубашової і Г.Ю. Коваль створити на кафедрі фундаментальні роботи, що знайшли широке визнання в науковій та практичній рентгенології. Зокрема, вони присвячені проблемам рентгеноанатомії різних органів і систем, розробці та систематизації рентгеносеміотики різних захворювань опорно-рухового апарату, внутрішніх органів людини на підставі поглибленого вивчення їх морфологічного субстрату.

На базі розробки наукових проблем підготовлено 6 докторських і 26 кандидатських дисертацій, опубліковано 10 монографій, 8 збірників наукових праць, 14 методичних рекомендацій і лекцій, 7 навчальних посібників, понад 1000 статей і тез. Одержано авторське посвідчення на винахід та впроваджено у практичну охорону здоров'я понад 50 раціоналізаторських пропозицій.

Аспірантура та клінічна ординатура на кафедрі рентгенології введені з 1949 року, підготовлено 12 аспірантів і 18 клінічних ординаторів.

Колектив застосовував такі форми сумісної роботи з органами практичної охорони здоров'я:

рентгенологічне дослідження хворих та консультації (4500–5000 на 1 рік);

ультразвукове дослідження хворих (2500–3000 на 1 рік);

клініко-рентгенологічні розбори (1 раз на тиждень — 2 години);

чергування співробітників кафедри в рентгенологічних кабінетах КОКЛ у період відпусток;

виїзди співробітників кафедри в райони Київської області у складі спеціалізованих бригад;

проведення засідань Київського обласного відділення Асоціації радіологів України (4 засідання щорічно);

рецензування звітів лікарів-рентгенологів та лікарів ультразвукової діагностики для атестаційної комісії;

участь у роботі атестаційних комісій за фахом рентгенологія та ультразвукова діагностика.

Етапи діяльності кафедри медичної радіології

У різні роки кафедру очолювали: член-кор. АН України, проф. Олексій Опанасович Городецький (1957–1960), доктор біологічних наук професор Микола Федорович Ліпкан (1960–1966), Заслужений діяч науки і техніки, Лауреат Державної премії України, доктор медичних наук, професор Тамара Порфирівна Сиваченко (1966–1993), Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор Дмитро Сергійович Мечев (з 1993 року).

До професорсько-викладацького складу кафедри медичної радіології після розділу в 1957 р. входили: проф. О.О. Городецький, доценти М.Ф. Ліпкан, Б.Р. Киричинський та асистенти Т.П. Сиваченко, С.М. Одерій, Ю.О. Тацій.

З 1966 р. під керівництвом проф. Т.П. Сиваченко на кафедрі розширився обсяг підготовки лікарів, збільшився професорсько-викладацький склад. У різні роки тут працювали і працюють доктори медичних наук, професори Т.П. Сиваченко, Д.С. Мечев, О.І. Авраменко, В.М. Славнов, доктори медичних наук Г.В. Валуєва, В.В. Поцибіна, О.І. Солодяникова, О.В. Щербіна; кандидати медичних наук доценти В.П. Іщенко, В.К. Калина, А.К. Белоус, В.В. Цветкова, В.Г. Капустник, О.О. Зозуля, В.А. Романенко, Т.І. Чеботарьова, В.П. Івчук, М.П. Мащенко, В.О. Мурашко, Н.П. Бичкова, Д.А. Лазар, М.М. Фірсова, асистенти Д.О. Джужа, О.М. Гончарук; старші наукові співробітники, кандидати медичних наук Л.М. Калиник, А.Ф. Срібна, О.А. Федько; кандидат технічних наук, старший викладач І.М. Крупка, старший інженер Ю.О. Рибкін та ін.

Після катастрофи на Чорнобильській АЕС в 1986 р. виникла необхідність у підготовці лікарів з радіаційної медицини. Колектив кафедри розробив програму і розпочав проведення місячних циклів з цієї проблеми, з щорічною підготовкою 80–100 лікарів.

Згідно з рішенням Колегії МОЗ та рекомендацією Верховної Ради України в 1991 р. кафедру медичної радіології перейменовано

на кафедрі радіаційної медицини. У 1989 р. при ній організовано радіоімунологічну лабораторію. Тут було розроблено і впроваджено у клінічну практику понад 50 радіоімунологічних методик з визначення гормонів, пухлинних маркерів, стану обмінних процесів та ін.

Аспірантуру з радіології відкрито ще в 1951 році, перший аспірант — С.М. Одерій, яка стала згодом провідним спеціалістом з променевої терапії. В аспірантурі в різні роки навчалися більшість викладачів кафедри. З 1992 р. на кафедрі введено інтернатуру.

Аспіранти та пошукувачі щороку успішно захищають дисертації. Проф. О.О. Городецький підготував 40 докторів та кандидатів наук, проф. Т.П. Сиваченко — 7 докторів та 37 кандидатів наук, проф. М.Ф. Ліпкан — 1 доктора та 4 кандидати наук, проф. Д.С. Мечев — 4 доктори та 9 кандидатів наук.

Співробітники кафедри щорічно публікують в середньому 70-80 наукових праць. Такі монографії та посібники (всього 14), як «Радиоизотопная диагностика», «Диагностическое и лечебное применение радиоактивных изотопов», «Радиоизотопная диагностика в онкологии», «Лечебное применение открытых радионуклидов», «Руководство по ядерной медицине», «Променеві методи в діагностиці та оцінці ефективності лікування раку передміхурової залози» та інші стали настільними книгами не тільки для лікарів-радіологів України, але й країн колишнього Радянського Союзу. Опубліковано 24 методичні рекомендації і лекції.

За розробку і впровадження у клінічну практику вітчизняної радіодіагностичної апаратури трьох співробітників кафедри Т.П. Сиваченко, В.П. Іщенко та В.К. Калину в 1972 р. відзначено Державною премією України в галузі науки і техніки. В 1979 р. проф. Т.П. Сиваченко удостоєна почесного звання заслуженого діяча науки і техніки України. Доцентів В.К. Калині присвоєно почесне звання заслуженого винахідника та раціоналізатора СРСР, проф. Д.С.Мечев відзначений золотою і срібною медалями ВДНГ СРСР (1979, 1984), а в 2003 році удостоєний почес-

ного звання заслуженого діяча науки і техніки України.

З 1979 р. протягом десятиріччя разом з кафедрою медичної радіології Центрального інституту удосконалення лікарів (Москва) проводилися міжрегіональні курси «Застосування ядерних методів у медицині» для зарубіжних спеціалістів по лінії ВООЗ — МАГАТЕ. За цей період підготовлено 320 лікарів з 32 країн світу.

З 1993 р. кафедру очолює проф. Д.С. Мечев. У 1994 р. кафедрі повернули її першу назву — кафедра медичної радіології.

Колектив кафедри розробляв такі основні наукові напрямки:

- вивчення можливостей однофотонної емісійної комп'ютерної томографії в діагностиці захворювань паренхіматозних органів;

- розробка і впровадження в клінічну практику сучасних методик радіонуклідної діагностики пухлин різних локалізацій;

- радіонуклідна терапія раку щитоподібної залози і віддалених метастазів пухлин;

- оптимізація і стандартизація методик променевої терапії;

- вивчення медичних аспектів наслідків аварії на ЧАЕС.

Етапи діяльності кафедри радіаційної гігієни

Першим завідувачем кафедри радіаційної гігієни в Київському інституті удосконалення лікарів (1966—1975 рр.) був проф. М.Ф. Ліпкан.

В різні роки викладали проф. М.Ф. Ліпкан, доценти Г.І. Мелешко, В.К. Калина, М.П. Мащенко, В.О. Мурашко, асистенти Н.І. Пальгова, М.Т. Піндіч, інженер І.М. Селянко.

В 1975 р. кафедру реорганізували в самостійний курс радіаційної гігієни, який в 1984 р. увійшов до складу кафедри гігієни харчування. З 1992 р. викладання радіаційної гігієни проводиться на кафедрі радіології (секція радіаційної гігієни) доцентами М.П. Мащенко і В.О. Мурашко. На передатестаційних і циклах тематичного удосконалення підготовку проходять лікарі-гігієністи та інженери-фізики, що працюють в радіологічних

підрозділах СЕС України. Викладачами секції радіаційної гігієни за останні 10 років надруковано 2 монографії і 1 підручник. В 1999 р. вийшов друком перший в Україні підручник «Радіаційна гігієна».

Етапи діяльності об'єднаної кафедри радіології

У 1999 р. за наказом ректора КМАПО ім. П.Л. Шупика професора В.М. Гиріна відбулось об'єднання кафедр променевої діагностики та медичної радіології в єдину кафедру радіології. В даний час тут працюють: доктор медичних наук, професор Д.С. Мечев — завідувач кафедри, доктори медичних наук, професори: О.І. Авраменко, Я.С. Бабій, О.А. Гончар, О.В. Щербіна, доценти Н.П. Бичкова, Г.М. Бондар, С.Ю. Виноградов, Л.Ю. Гладка, В.П. Іщенко, В.П. Івчук, О.О. Карєва, Ю.А. Кригін, Д.А. Лазар, В.О. Мурашко, Т.А. Остапенко, З.С. Пойда, В.А. Романенко, Т.А. Сахно, М.М. Фірсова, Т.І. Чеботарьова, В.І. Яцик, асистент, канд. мед. наук О.М. Гончарук, науковий співробітник, доцент В.В. Гудим-Левкович, сумісники: професор Б.О. Ледошук, кандидати медичних наук: В.Т. Дьомін, Г.В. Цвігун, О.Б. Диннік, Т.М. Козаренко.

Основні завдання об'єднаної кафедри радіології — проведення циклів спеціалізації, тематичного удосконалення, передатестаційних циклів за фахом: рентгенологія, ультразвукова діагностика, радіонуклідна діагностика, променева терапія, радіаційна гігієна, радіаційна медицина та радіаційна безпека; розробка навчальних планів і програм із спеціальностей кафедри; підготовка підручників, навчальних посібників; а також підготовка лікарів через інтернатуру за радіологічними спеціальностями; проведення науково-дослідної роботи у відповідності до затверджених планів; підготовка науково-педагогічних кадрів з радіологічних спеціальностей; розгляд дисертаційних робіт, представлених до захисту співробітниками кафедри та іншими пошукувачами (за дорученням ректора); підготовка кваліфікованих кадрів через клінічну ординатуру та аспірантуру; надання консультативної та діагностично-лікувальної допомоги;

впровадження нових досягнень науки в закладах охорони здоров'я.

Розроблені комп'ютерні тест-контролі знань з усіх радіологічних спеціальностей на звання лікаря-спеціаліста II, I та вищої кваліфікаційної категорії. Перероблені програми інтернатури, 6 програм спеціалізації та 5 програм передатестаційних циклів («Радіологія», «Рентгенологія», «Ультразвукова діагностика», «Радіонуклідна діагностика», «Променева терапія», «Радіаційна гігієна»), затверджені Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України. За останні 5 років впроваджено нові цикли тематичного удосконалення: «Магнітно-резонансна томографія», «Цифрові технології в радіології», «Інтервенційна радіологія», «Радіаційна епідеміологія», «Застосування радіонуклідних та ультразвукових методів у клінічній практиці».

Як головна опорна в Україні з 5 радіологічних спеціальностей кафедра радіології з 2000 р. здійснює координаційну роботу з профільними кафедрами медичних вузів України з навчально-методичних питань викладання радіологічних спеціальностей післядипломного та подовженого навчання спеціалістів. Щороку кафедра готує в середньому близько 20 інтернів; спеціалізацію та подовжену медичну освіту проходять 2800—3000 лікарів з 5 радіологічних спеціальностей та суміжних кафедр. Нині на кафедрі навчається 4 аспіранти, 5 українських і 18 іноземних клінічних ординаторів.

Клінічними базами кафедри є київські обласна клінічна лікарня, обласний клінічний онкологічний диспансер, міська онкологічна лікарня, міський консультативно-діагностичний центр, міська дитяча лікарня № 1, а також Головний військовий шпиталь, Інститут онкології АМНУ, Науковий центр радіаційної медицини АМНУ, МНПО «Медбуд».

Щороку співробітники кафедри консультують (променева діагностика) понад 9000 та лікують (променева терапія) близько 100 хворих.

Наукова робота виконувалась згідно з планами:

1. Клінічні можливості однофотонної емісійної комп'ютерної томографії в діагностиці захворювань вісцеральних органів (1996—2000 рр.).

2. Ефективний вибір діагностичних зображень у клінічній практиці при захворюваннях центральної нервової системи, голови та шиї (2001—2007 рр.).

3. Раптова смерть. Вивчення нейроімунних механізмів розвитку серцево-судинної та цереброваскулярної патології. Розробка комплексних діагностичних тест-систем для виявлення груп ризику, засобів профілактики та лікування (виконавець — ЦНДЛ, 1999 — 2003 рр.).

4. Органозберігальні операції у хворих на рак грудної залози І—ІІ ст. (виконавець — кафедра онкології, співвиконавець — кафедра радіології, 1996—2001 рр.).

Щорічно співробітники кафедри публікують в середньому 70—80 наукових праць, серед яких за останні 6 років — 3 монографії, 6 навчальних посібників і 2 підручники. З 2000 р. видано 8 методичних рекомендацій і лекцій, отримано 7 деклараційних патентів на винаходи. У 2004 р. Російською Академією природознавчих наук зареєстровано (№ 241) відкриття (співавтори М.І. Хворостенко і І.М. Кіхтенко): «Закономерность патогенеза местных лучевых повреждений мягких тканей организма человека» з нагородженням почесними медалями ім. І. Павлова (срібна) і С. Капіци.

Щороку кафедра організовує та проводить 2—3 з'їзди або конференції.

В нинішньому ювілейному році буде проведено 3 конференції на теми:

«Актуальні питання техніки рентгенологічного дослідження» (Львів, 26—28 квітня); «Стандартизація рентгенологічного, КТ і МРТ досліджень у діагностиці захворювань різних органів і систем» (Вінниця, 31 травня—2 червня), разом з нарадою завідувачів профільних кафедр (курсів медвузів України); «Актуальні питання ядерної медицини» (Севастополь, 20—22 вересня).

З 2004 р. під егідою НМАПО почався випуск журналу «Радіологічний вісник», де більшість співробітників кафедри є членами

редакційної колегії, а проф. Д.С.Мечев — заступником головного редактора.

Останні досягнення кафедри (1999—2005)

Авторами відкриття «Закономерность патогенеза поздних местных лучевых повреждений мягких тканей организма человека» стали Д.С. Мечев, М.І. Хворостенко, І.М. Кіхтенко. Його зареєстровано Російською академією природознавчих наук. Диплом про відкриття № 241 від 5 вересня 2003 р.

Є у здобутку кафедри і винаходи:

1. Деклараційний патент на винахід № 50164А від 15 жовтня 2002 р. (бюлетень №10). «Спосіб діагностики місцевої ниркової венозної гіпертензії». Автори: В.С. Дзюрак, А.С. Крикун, В.А. Романенко, А.І. Бойко, В.М. Містряков.

2. Деклараційний патент на винахід № UA 60192 А від 15 вересня 2003 р. (бюлетень №9). «Спосіб поєднаної терапії хворих на рак передміхурової залози з множинними метастазами в скелет». Автори: Д.С. Мечев, М.В. Крушинський, Н.І. Полякова, О.В. Щербіна.

3. Деклараційний патент на винахід UA № 69099А від 16 серпня 2004 р. (бюлетень №8). «Спосіб поєднаної терапії хворих на рак молочної залози з множинними метастазами в скелет». Автори: Д.С. Мечев, М.В. Крушинський, Н.І. Полякова, О.В. Щербіна.

4. Деклараційний патент на винахід UA № 65248А від 15.03.2004 р. (бюлетень № 3) «Спосіб лікування місцевопоширених злоякісних пухлин гортані». Автори: Д.С. Мечев, В.В. Опришко, С.М. Бобров та співавт.

5. Деклараційний патент на винахід UA № 11383 від 15.12.2005 р. (бюлетень № 12). «Спосіб терапії хворих на рак щитовидної залози з множинними метастазами в скелет». Автори: Д.С. Мечев, М.В. Крушинський, Н.І. Полякова, О.В. Щербіна.

6. Деклараційний патент на винахід UA № 11377 від 15.12.2005 р. (бюлетень № 12) «Спосіб ад'ювантної терапії хворих на рак молочної залози». Автори: Д.С. Мечев, Г.П. Олійніченко та співавт.

Побачили світ нові підручники, створені науковцями:

Променева діагностика / За ред. Г.Ю. Коваль. — К.: Орбіс. — 1998. — Т. 1. — 527 с.; 2002. — Т. 2. — 639 с.

Мащенко М.П., Мечев Д.С., Мурашко В.О. Радіаційна гігієна. — Харків: Інститут монокристалів, 1999. — 398 с.

Навчальні посібники:

Основи функціональної діагностики внутрішніх хвороб / За ред. І.І. Сахарчука. — К.: Здоров'я, 2000.

Гончар О.О. Можливості променевої діагностики перинатальних мозково-судинних уражень у немовлят. — К.: ІВО «Мед. України». — 2001. — 72 с.

Стаднюк Л.А., Лапшин О.В., Динник О.Б. та ін. Стрес-ехокардіографія. — К., 2004. — 164 с.

Щербіна О.В., Мечев Д.С., Сакало В.С., Бабій Я.С., Гладка Л.Ю. Променеві методи в діагностиці та оцінці ефективності лікування раку передміхурової залози. — К.: ІВО «Мед. України», 2004. — 96 с.

Думанський Ю.В., Мечев Д.С., Савченко О.О. та ін. Обрані лекції рентгендіагностики захворювання легень. — Донецьк, 2005. — 112 с.

Мілько В.І., Топчій Т.В., Лазар А.П., Бідний В.Г., Бодров О.А., Гончар О.А., Кондрацький М.М., Майданник М.К., Морозова Н.Л., Макомела Н.М., Макомела Р.М. Рентгенодіагностика / За ред. В.І. Мілька. — Вінниця: Нова книга, 2005. — 352 с.

Науковий доробок співробітників кафедри поповнили також монографії:

1. Лучевая диагностика левожелудочковой недостаточности у больных с патологией миокарда / М.С. Каменецкий, Д.С. Мечев, М.Б. Первак, А.И. Шульженко, А.И. Муромцева. — Донецьк, 2000. — 226 с.

2. Щербіна О.В., Мечев Д.С., Сакало В.С., Бабій Я.С., Яцик В.І. Променева діагностика раку передміхурової залози. — К.: Телеоптик, 2003. — 168 с.

3. Болгова Л.С., Туганова Т.Н., Галахин К.А., Ганул А.В., Бабій Я.С., Родзаевский С.А., Клапчук А.Г. Пункционная цитологическая диагностика новообразований средостения. — К., 2004. — 184 с.

Побачив світ і новий збірник тестових питань:

Променева діагностика / Науковий консультант проф. Д.С. Мечев (авторський колектив: Бондар Г.М., Виноградов С.Ю., Гончар О.А., Карєва О.О., Кригін Ю.А., Остапенко Т.А., Пойда З.С., Сахно Т.К., Сизов В.А., Яцик В.І.). — К.: ІВО «Мед. України», 2002 — 355 с.

Підготовка науково-педагогічних кадрів здійснювалася через аспірантуру, клінічну ординатуру та роботу з пошукувачами наукових ступенів. Захистили докторські дисертації:

О.І. Солодянникова. Комплексна радіонуклідна оцінка стану міокарда в діагностиці і лікуванні захворювань серцево-судинної системи (2000 р.).

О.А. Гончар. Променева діагностика перинатальних мозково-судинних уражень новонароджених і дітей грудного віку (2000 р.).

О.В. Щербіна. Променева діагностика раку передміхурової залози, регіонарних, віддалених метастазів та оцінка ефективності лікування (2005 р.).

Кандидатські дисертації захистили:

С.С. Макєєв. Комплексна сцинтиграфічна діагностика супратенторіальних гліом головного мозку різного ступеня злоякісності. Радіологічні та морфологічні зіставлення (1999 р.).

О.С. Привалова. Магнітно-резонансна томографія з використанням апарата з низькою напруженістю магнітного поля в діагностиці множинного склерозу (1999 р.).

А.Б. Грязов. Магнітно-резонансна томографія в діагностиці пухлин задньої черепної ямки (2001 р.).

О.П. Іванков. Комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія у визначенні поширення раку легень (2001 р.).

А.М. Абрамюк. Оцінка ефективності терапії пухлин заочеревинного простору у дітей (2004 р.).

Т.А. Ялинська. Магнітно-резонансна томографія в ранній діагностиці гострого ішемічного інфаркту головного мозку (2006 р.).

Ю.П. Северін. Радіонуклідна діагностика порушення функції серця та нирок у хворих на гіпертонічну хворобу при тривалому спостереженні (2006 р.).